

SZOLNOK-DOBOKA.

P. II. 932

T Á R S A D A L M I H E T I L A P.

SZOLNOK-DOBOKAVARMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

A SZERKESZTŐSÉGI IRODA a Széchenyi-utcában van. Nevtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe. Kéziratok nem adatnak vissza	HIRDETÉSI DIJAK: Egy egész oldal hirdetés ára 24 frt. Ennél kevesebb aránylag számíttatik. Bélyegilleték minden beiktatásnál 60 fillér. Nyilttéri cikkek garmondsora után 60 fillér fizetendő. Hivatalos óra: d. u. 2—3-ig és 6—8-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Evnegyedre 3 kor. Egyes szám ára 24 fillér. Községeknek előfizetve egész évre 10 korona.
--	--	---

Huszdik század.

A század, melynek bölcsőjénél állunk, épp úgy, mint az apja, a harcz százada lesz. De nem a politika, nem a nemzeti hiuság vagy gyűlölködés, nem az államfók szimpátiája vagy antipatiája lesz a huszdik század harczának szülő oka, hanem az egyének minden irányban szabadság után való törekvése és a népek gazdasága. Harczolni fog az emberiség, hogy minél jobban éljen. A gazdasági erők fognak surlódní és küzdeni, és ki tudja, nem lesznek-e ezek a harczok épp olyan véresek, mint voltak az eddigiek?

Mi magyarok még nem vagyunk elkészülve erre a küzdelemre. De biztos, hogy azért kivesszük a részünket belőle. A mikor a vihar végig zúg a tengeren, rengésbe jön a tenger szívének minden atomja.

Az európai kulturállamok között mégis mi állunk legtávolabb ettől a harctól. És azért még nagyon sokat kell dolgoznunk és alkotnunk, hogy ha majdan ütni fog a nagy óra, önbizalommal és érett felfogással vehessük magunkat a népek kavardó árájába. És ha így lesz, kell hogy megújodva kerüljön ki a legmesszebb menő szabadsági jogokkal felruházott és gazdaságilag erős és arányos Magyarország a küzdelemből, hogy folytassa hivatott szerepét a világtörténelem csinálásában.

Roppant sok a tenni valónk a huszdik században s a nagy munkához hozzá kell járulnia minden egyes honpolgárnak: a románnak, a szerbnek és a tótnak is. Nincs

messze az idő, hogy mint a nagy kulturállamok, ezek a nemzetiségek is át fogják látni, hogy irridentikus törekvéseik sem nem aktuálisok, sem nem hasznosak, hanem kárhuzatos fantómok, melyek a realis boldogulás lehetőségét megnehezítik, sőt kizárják. A gazdasági boldogulás, mint egyedüli aktuális és realis ambíciója a XX-ik század népeinek, őket is át fogja hatni. A mindenféle pánszláv törekvéseket el fogja nyelni a XX-ik század viharos tengere, a minthogy elnyelte a XIX. század a vallási viszályokat: egy lesz a magyar nemzet abban a törekvésben, hogy minden egyes polgára jólétben, jó törvények védelme alatt éljen. A modern tudományos és gazdasági haladás egyik legszebb vívmánya, a villamos reflektor, bevilágít az agyakba és szívekbe is, és akik eddig sötétségben tapogatóztak, homályban keresgéltek, látni fogják az igazi célt, mely ment az elfogultságtól és melyet a felebaráti szeretet szentesít meg.

A felebaráti szeretet! A gazdasági boldoguláson kívül ez fog legjobban érvényesülni a huszdik században. Humanitárius intézményeknek most még stajnos, nem is sejtett országokban kell szerepet játszania a jövő nemzedék közéletében. A technika jövő vívmányai, melyek mind nélkülözhetőbbé teszik az emberi munkaerőt, négy szerez arányban kell fejlődnie az emberszeret intézményeinek. S a huszdik század embere szívesen fog meghajolni a kor azon követelményének, hogy adjon másoknak, mert belátja, hogy a mit másnak ad, azt tulajdonképpen a saját javára adta.

De daczára a technika vívmányainak, daczára a mindenható kereskedelmi és ipari forgalomnak, a huszdik század legdédelgettebb és leggondozottabb drágasága a föld lesz, a föld, a mely táplál. A XIX. században rosszul bántak a földdel, zsarolták és nem becsülték, de ebben a században, melyben több lesz az ember, de csak ugyanakkora a föld, nagyon meg fogják becsülni; egész nagy állami intézmények fognak létesülni, hogy őrkdjenek a föld jogai felett. És a tudományos és emberies miveltség magaslatán így fogunk visszatérni a földhöz, az őstermészethez, az igazsághoz.

A huszdik század legérdekesebb problémája a nő. A nő néhány évtized óta mind határozottabb szárnypróbálgatásokat tesz, hogy ott hagyja a Gondviseléstől neki adott hivatását és részt vegyen a férfi kenyérharczában. Igaz, hogy nem szívesen teszi. A kiforratlan társadalmi rend az ő fél jogaival és fél felvilágosodottságával, gazdasági berendezkedésének aránytalanságával készíti arra, hogy erkölcsi élete rovására, termékeltenségre kárhuzzassa magát és a férfit kenyérkeresetében megrövidítse.

Hogy hová fog fejlődni a nőemancipáció, azt nem is sejtheti most senki, mert az emberiség történetében nincs példa erre a jelenségre. A nőemancipáció a XIX. század eredetisége és egyúttal bűne is. Bűne, mert elvonja a nőt a termékenységétől. Csak ezt az egy igazságon alapuló érvet lehet felhozni a nőemancipáció ellen, de ez az érv oly súlyos, hogy meg kell döbbsennünk a jövőtől.

A „Szolnok-Doboka” tárczája.

Babó Károly szerencsége.

Mikor deczember első napján Babó Károly hazahozta azt a 45 forintocskát, melyet írónki minőségben kap a várostól, összeült az életpárjával s elővette az ironját. — Hát hogy is állunk ezzel a hónappal, Erzsikém?

A penészszintű vékony szőke asszony olyan félenken pislogott az urára az ő világoskék szemivel, mint az iskolás leányka a gyóntatójára.

Szinte egy lélekzetből futotta ki a felelet:

— A mézárosnak 5 forinttal tartozunk, a hentes számla 4 frt, fűszeres 4 frt, czipő-fejelés és egy pár új czipő Károlykának 5 frt, kenyér és liszt a péknél 4 frt, a szomszédnének pedig 3 frttal tartozom.

Babó össze vetette. Szomoru hangon nyögte ki:

— Összesen 29 frt; feneketlen mélyet sóhajtott: marad tehát 16 frtunk s ezzel szemben 31 napos hónap.

Volt dolga az írónnak, a mig olyan számokat tudott vele kanyarítani a szegény írónk, a mely osztója lehessen 16 frtnak 31 nap alatt.

— Itt lesznek nemsokára a karácsonyi ünnepek is! — sóhajtott, halkán, hogy meg ne hallja az az öt éves kis portéka, a ki a kályha-kuczkóban játszadozott holmi fületörött gombokkal. Szegény kis porontyunk, te is ugyan hiába várod a Jézuskát!

— Édes jó uram, mennyit is nélkülözöl te miattam.

A férj hallgatott; pedig bizony le kellett volna czáfolnia ezt az önvádat.

És mert nem tette, következett a többi:

— Miért is nem vetted el a Kalászy Marist, a kivel ötezer forintot kaptál volna és szabad lakást az apja kis házában!...

Erre aztán fölesattant Babi Károly:

— Hát ha ennek a világnak összes forintját magával hozta volna az a rút testű és lelkű teremtes, oda adnám-e érte a te két szelid szemedet, arany szívedet!! Elhallgass, Erzsike, mert ha még egyszer ilyen esűf beszédet hallok tőled, hát komolyan megharagszom. Januárban már 50 frt fizetést kapok; aztán délutáni foglalkozást is találtam az ügyvédnél, a ki 25 forintot fizet; az összesen 75 frt. Na hát ennél több apró pénze még magának Rotschildnak sincs; mi?

Elkezdett tréfálni, bolondozni azzal az alaposan megkeserített asszonykával.

Páros önzés a szerelem; de még páros áldozat is, a mit egyik hoz a másiknak. A szerelem szívesen föláldoz pár jó falatot, tetszetős öltönydarabot, egy valamivel kényelmesebb s tán jobban fűtött lakást azért, a kit szeret. Csak az fáj, mikor a másiknak is nélkülözni kell mindezt.

Ez a gondolat szorongatta Babó Károly szívét, a mikor estefelé ott koczogott, a Bokréta-utczából kanyarodva ki a körútra.

A tartozásokat volt kifizetni, aztán fordult egyet.

Egy-egy fényesebb kirakat előtt megállapodott.

A közeledő karácsonyi ünnepekre diszben volt minden kirakat. A mi csalogató-hivogató az üzletben van, ilyenkor mindenből raktak mutatóra valamit.

Az övéire gondolt a szegény írónk.

Milyen jó is volna egy szép ruhára való abból a csinos lodenből Erzsikének; hát még ez a meleg téli kabát 15 frt.

Odább vitte azt a mélységes sóhajtatást, a mely a szívéből szakadt föl.

Hosszan elnézte a játékszer kereskedésben azt a sok tetszetős bolondságot, a melyek olyan kedves kis holmik, hogy még az érett eszű ember is szívesen visszafejlődnék miattuk.

Mekkora öröme volna Károlykának, ha a Jézuska efele ajándékkal kopogna be hozzájuk!

Micsoda hiábavaló ábrándok ezek!?!...

Alig jut 50 kr. egy napra s ebből lehetne annyit megtakarítani, hogy Jézuskát fogadhassák szegény hajlékukba!?!...

Miért is mult el a csodák boldog korszaka?! Miért nem eshetik meg egy őfele istenteremtésével, hogy egyszer csak egy zsák arany pottyanna le a menyországból? Bolond beszéd! Egy zsák arany!! Még 10—15 forint is olyan jó lenne most, mint az égből aláhullt manna.

Hirtelen a zsebéhez kapott, miután most a csodák helyett az a realis fordulat állhat be, hogy még ő veszti el a rongyos pénztárcáját, a melyben a czipész és hentes számlájára valót őrizgeti.

Szomoruan lépdelt. Sok fekete gondolat borította el az elméjét.

A kemény járda helyett egyszer csak valami került a lába alá. A keskeny, vékony czipő talpon át érezte, hogy valami négyzögletű tárgyra lépett. Lehajolt. Fölvette.

Egyszerre megszibbadt a tapintó érzéke, összefutott minden a szemei előtt. Mert hát a mire rálépett, a mit fölemelt a földről, az nem

A nő problémáját valószínűleg meg fogja oldani a huszadik század és csakis úgy oldhatja meg, hogy a nőt visszatereli a családi tüzhely mellé és családi tüzhelyet biztosít minden nőnek.

És bizva, remélve áll az új század küszöbén az emberiség. Nem sötétség, nem homály az, a mit lát, hanem ködben úszó világosság. Könnyet, vért, nyomort takar a köd, de el fog oszlani, mint minden köd és ragyogni fog a világosság. Ez a század a világossága.

Deés város és az államsegély.

Az 1899. évi VI. törvényezikk addig is, míg a városok háztartása törvényhozásilag végkép rendeztetnék, akkép intézkedik, hogy azon városok, melyek az állami fogyasztási adók beszedési jogát eddig is megszerezték s ezenkívül városi fogyasztási adópótlékot is szedtek, azon esetben, ha az állami borítal- és húsfogyasztási adót a kincstártól akár megváltás, akár bérlet útján jövőre is megszerzik és kimutatják, hogy nem érték el azt a jövedelmet, mit az állami fogyasztási adókból és a városi fogyasztási pótlékokból eddig együttesen élveztek, a hiányzó és igazolt összeg erejéig államsegélyben részesülnek.

Városunk a törvényben előírt két feltételnek birtokában van, a mennyiben 1896-ig az állami fogyasztási adók beszedési jogát megszerezte s városi fogyasztási adópótlékokat is szedett és szed most is, melyek után tekintélyes jövedelmet élvezett 1898. év végéig. 1899. évi évtől kezdve azonban az állami fogyasztási adók beszedési jogát már nem szerezhette meg, mert az daczára annak, hogy a város két rendbeli ajánlatot is tett a kincstárnak, az egész vármegye területén egy bérletársaságnak adatott bérbe az árverés mellőzésével.

Önhibáján kívül esvén el a város az állami fogyasztási adók kezelésétől; igazságának érzetében államsegély iránti igényét bejelentette annyi-val is inkább, mivel köztudomású tény, hogy az állam érdekében úgy kulturális, mint közigazgatási szempontból jelentékeny áldozatot hoz. Államsegély iránti igényével azonban a helybeli pénzügyigazgatóság első fokban, a pénzügyminiszter végső fokban elutasította. Ugy értesültünk, hogy a város ismételtlen folyamodott a pénzügyminiszterhez: venné elé újból az ügyet és vegye beható vizsgálat alá. Ugyanis a vármegye területén a fogyasztási adók a bérletársaságnak a pénzügyminiszter egyenes rendeletére adattak haszonbérbe s így a város előtt el volt zárva az út sérelmének orvoslására, miután a miniszter rendelete ellen

a törvény jogorvoslatról nem gondoskodik, de különben is a város előnyösebb ajánlata már azelőtt benn volt a pénzügyigazgatóságnál, mielőtt a miniszter rendelete leérkezett volna s ezen ajánlatról a miniszternek tudomása nem volt.

Remélhetőleg ezen, az egész országban páratlanul álló speciális eset, kedvező elintézésben fog részesülni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Eljegyzés.** Vármegyénk köztisztvisletben álló alispánja Dr. Torma Miklós eljegyezte Kabos Sándor kir. ítélőtáblai bíró és neje Lészay Margit bájos leányát *Annát*. Állandó boldogságot kívánunk a kötendő házassághoz.

— **Ülés.** A vármegye közigazgatási bizottságának ülése január 8-án d. e. 10 órakor tartatik meg.

— **Eljegyzés.** Vasvári Aladár a sztojkai gyógyfürdő igazgatója eljegyezte Kholenhoffeni Kholen Vilmos Stirbe romániai herceg uradalmi jószágintézőjének szép és kedves leányát *Kholenhoffeni Kholen Alexandrint* Középfalván. Gratulálunk a derek fiatal párnak.

— **Farsang.** A tegnapi nappal beköszöntött a mulatságok szezonja, a farsang. E hó 6-án megérkezett Carneval herceg és nem is vonul el hét hétnél előbb. Hosszu lesz az idén a farsang, majdnem két hónap. Hamvazó szerda február végére esik és addig folyton járja majd a mulatozás. Nálunk az első fecske a zenekedvelők egyesületének hangversenye és mulatsága volt. Szamosujvárt tegnap volt az iparos ifjak táncmulatsága. Tehát éppen a farsang tövében kezdték meg a dárdót odaát is.

— **A helybeli gymnasium kiegészítése.** A kezdeményező lépés a helybeli áll. algymnasiumnak fokozatosan főgymnasiummá leendő kiegészítése iránt megtörtént, a mennyiben a város képviselőtestülete csütörtökön tartott közgyűlésében a tanács javaslatára elhatározta, hogy a főgymnasium fokozatos felállítását vallás- és közoktatásügyi miniszternél kérelmezi s egyuttal felkéri a vármegye törvényhatóságát is, hogy ez ügyben feliratot intézzzen és a város közönségét céljára elérésében támogassa, főispán ur ő méltóságának pedig közbejárását és pártfogását kéri ki. Kétséget nem szenved, hogy a helybeli gymnasium iránt megyeszerzte mutatkozó érdeklődés vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságánál is visszhangra fog találni.

— **Rossz időjárás.** Megtévedt az időjárás. Most, mikor a valóságos téli napoknak volna az ideje, olyan enyhe időket élünk, hogy márcziusban sem lehet langyosabb meleget várni. Ez a langyos meleg szellő azonban csak a déli órákban lengedez, reggel és este hűvös, nyirkos idő van, mely a betegségek csiráját hordja magában. Megtévedt az időjárás, mely ha így tart, baj támadhat belőle odakint a mezőn is.

— **Állami építkezés.** A bethleni járásbíró-ság hivatalos helyiségeinek kibővítését az igaz-

ságügyminiszter engedélyezte, a terveket most készíti a mérnöki hivatal.

— **Táncmulatság.** A deési önkéntes tűzoltóegylet ez idei farsangi bálját folyó hó 20-án tartja meg a Hungária szálloda éttermében. Belépti díj személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. Jegyek előre válthatók Léner János tüzletében.

— **A helybeli polgári fuvózenekar** folyó évi január 1-én tartott gyűlésén Szilágyi Albert polgármestert elnöknek, Dr. Kustár Gyula városi főorvost alelnöknek, Varga Mártont jegyzőnek, Vársárhelyi Lajost pénztárnoknak, Málka Miklóst gazdának választotta meg. Választmányi tagok Szabó Albert, Barcza József, Novák János, Petrucz Vilmos, Medgyesi István és Dávid Sándor.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A csáki-gorbói állami iskola részére kir. tanfelügyelő ur 10 forintot küldött a kultur alapból oly meghagyással, hogy 5 forintból egy szegény jó tanuló ruháztassék fel, 5 forintból pedig két jó tanuló jutalmazzanak. A csáki-gorbói takarékpénztár vezérigazgatósága 60 forintot volt kegyes iskolánk részére adományozni. Egy nyári táncvigalmat rendező bálbizottság tiszta jövedelmét 7 frt 45 krt szintén iskolánk részére volt szíves átengedni. Ez összes bevétel 77 forint 45 krajczárból nyújtott segély a következőleg oszlott meg: 5 forinttal egy szegény bezdédi román fiu Kekedi Miklós téli ruhát kapott, az 5 forint pénzzutalmat egy nagy lőznai szegény izraelita leány Libermann Regina, s egy csáki-gorbói szegény magyar fiu Krisztián Árpád kapta. 28 tanuló pedig téli ruházatban részesült. A csáki-gorbói állami iskola gondnoksága nevében a segélyezettek és a magam részéről is a legmélyebb köszönetemet fejezem ki e helyen nagyságos kir. tanácsos Simó Béla tanfelügyelő urnak, a csáki-gorbói takarékpénztár vezérigazgatója Szarvadi József főszolgabíró urnak s a bálrendező bizottsági tag uraknak kegyes adományaikért. Csáki-Gorbó, 1900 január hó 2-án Özv. Oroszlánné, Osváth Kata áll. r. tanítónő.

— **Casinoi gyűlés.** A szamosujvári Casino december hó 30-án tartotta rendes évi közgyűlését, mely alkalommal alakult újból annak tisztikara. Elnök lett: Voith Miklós, igazgató Esztégár László, könyvtáros Füssy János, pénztáros Kepri József, gazda Esztégár Gerő, titkár Dr. Fogolyán Tivadar. Választmányi tagok: Nagy Lajos, Dr. Mártonffy Lajos, Kovács Ákos, Tüzes Tódor, Bányai Gyula, Florián János, Esztégár Gergely Antal, Nits János, Feczko János.

— **Szélahamos kocsis.** Ifj. Petrován János, kinek rendes szokása cselédkönyvére előlegeket felvenni anélkül, hogy szolgálatba lépne, a napokban özv. Papp Mártonné háza előtt nyílt utcán és fényes nappal egy kocsirol a gyeplőket ellopta. A rendőrség lefűlelte és átadta a bünyenyítő bíróságnak.

volt egyéb, mint egy meglehetősen viseltes, de annál duzzadtabb bugyiláris.

Hát nem mult el a csodák kora!! Ekkora vagyon hull alá az égből!!!...

Forgott vele az egész világ, a mikor belekukkanva a nagy bugyilárisba, akkora számokat látott a kék bankora nyomva, a milyen még nem is volt a kezében. 10 drb ezer forintos!!!...

Milyen lehet az, mikor az ember lelke eljegyzí magát a pokollal? Mikor rést enged azon a gonosz szellemnek?...

Egyet borzongott belől; aztán még azt a kis lelkifurdalást is kidisputálta onnét a rosszabbik indulatja.

Babó Károly rövid tusakodás után, hirtelen a kabátja belső zsebébe dugta a más pénzét.

Mintha egy hatalmas kalapácsütés érte volna odabenn.

Már elmúlt az is. Csak éppen a lábai vitték bizonytalanul.

Jól esnék egy kissé pihenni.

Betért az épp szemközt lévő kávéházba.

— Kérek egy pikolot.

Hogy ránézett ez a pincér. Olybá tűnt föl neki ez a nézés, mintha Röntgen-féle sugár volna a szemeiben, melylyel izekre boncsolja a belső embert.

— Hozzék hirlapokat is.

Senki se ült annál a sarokban levő asztalkánál, melynél Babó Károly meghuzta magát. A hirlapot odatartotta az ábrázata elé s e védő fal mögött szabad szárnyalást vettek gondolatai.

Hát pár percz előtt még nyomorult, földhöz ragadt szegény ember volt és most ekkora vagyonnak az ura.

Megint egy szurást érzett ott belől. Szót kért a lelkiismeret.

Vajjon ki vesztette el ezt a pénzt?...

Öreg, elhasznált bugyiláris. Gazdag ember nem visel ilyet. De szegény ember meg honnét venne annyi pénzt?!

Tarka képek vonultak el a lelke szemei előtt.

A pénzerszényt vette elé, odarögzött kuszált elméjéhez. Láttá magát, a feleségét, meg azt a nyomorult kis porontyot jó módban. Tágas, meleg lakás, a melynek padlóját nem Erzsi sikolja, de tükörfényessé keféli a cselédség. Pompás öltözetben járnak mindnyájan és készpénzzel fizetnek mindent. Nem néz rájuk görbe szemmel a sarki szatócs, attól való félelmében, hogy tán már sokat is hitelezett ennek a kódis családnak...

Vége a nélkülözésnek. Kezdődik az úri mód. Van hozzá tehetsége. Adott az Isten...

Ugy ült ott Babó Károly jó félóráig, mint a kiből kiveszett minden élet. Annál viharosabban működött az a villanygép, a melyen a gondolat vágtat a végtelenbe.

Egyszer csak azt érezte, hogy minden szem rája irányul. Hirtelen olvasásba merült. Örült tánczot jártak előtte a betűk.

Egyetlen szótagot se birt elolvasni. Szemei majd kiugrottak gödreikből, úgy erőltette őket a betűhöz.

Egyszer aztán látott. Mintha égő betűk hasitnákn látó idegeit. Krivány, Csember és számtalan ebből a fajtából, egész Pap Elemér gyilkosságig, mind ott tánczolt azon a darab papiroson. Valamennyinek a neve oda volt nyomva tüzes betűkkel és közte... közte az övé.

Eszeveszett hallucináció!

Hisz azok rablógyilkosok, sikkasztók. Ő nem ölt, nem lopott, neki a véletlen hozta utjába. Ő becsületes uton jutott hozzá és így tiszta lelkiismerettel elfogadhatja.

Lecsitította fölcsigázott képzelődő tehetségét és kezdte olvasni a lapból, a mit nem a megbomlott idegek rajzoltak oda.

Egy rövid rendőrségi hirt betűzött ki:

„Becsületes megtaláló. Egy értékes arany órát talált ma a Kálvin-téri kut előtt egy szegény munkás, melyet a becsületes megtaláló a kapitánysághoz juttatott be.”

Becsületes megtaláló Becsületes megtaláló

Megszámlálhatatlanszor tárult szemei elé ez a két szó.

Ő hát nem becsületes; nem becsületes, de boldog. Lehet az ember boldog anélkül, hogy becsületes lenne?

Lehet! lehet! lehet!

Hetet harangoztak.

Fölkelt és miután kifizette a piccolóját, kiement a kávéházból.

Most is úgy látta hogy mindenki ő rá néz.

Olyan dermesztő hideg lett, mióta benn ült. Összehuzta magát és haladt előre.

Most is nehezen vitték a lábai.

A sarkon csődület volt.

Közibük elegyedett.

Egy már koros férfit fogott körül a tömeg, a ki kétségbeesetten hadonázott kezeivel.

Előbb tagolatlan szavakat, siránkozó hangot hallott, de aztán közelebb érve tisztán kiértette, annak a rémült embernek jajgatását.

— Éles jó Istenem, mi lesz velem? Szegény

— **Köszönét.** Halás köszönetemet fejezem ki a deési leányárvaház növendékei nevében id. br. Bornemissza Károly főispán ur ő mltgának a diszes karácsonyfa felállításáért; Szántó Márton urnak a kovács- és kerekesszolgák díjtalan teljesítéséért; Ágai Ignác urnak az árvák részére ajándékozott 12 pár cipőért; Scheirich Árpád urnak ugyancsak ezen célra adományozott egy vég vászon és egy vég kartonért; Léner János urnak az ingyen felajánlott 12 pár keztyűért; Betegh Inréné öngnak terményekben (1 véka paszuly és 1 véka lencse) adott ajándékáért; Szilágyi Erzsébet öngának egy zsák almáért és végül főtiszt. Kozma Döme zárdafőnök urnak havonként felajánlott 2—2 korona adományáért. — Deés, 1900. évi január hó 5 én. Katona Istvánné, a nőegylet elnöke.

— **A szamosújvári korcsolyázó egyesület** 1900 január 13, 20 és 27-én a városi vígadó nagytermében zártkörű körtestélyt rendez. Belépő díj a három estélyre családonként 6 korona, személyenként 3 korona, egy estélyre személyenként 1 kor. 20 fillér. Előjegyezhetni Voith Gergely egyleti pénztárosnál. Kik meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, Gönczy Mihály egyleti gazdánál átvehetik. Kezdeté este 8 órakor.

— **A polgári olvasókör** által rendeztetni szokott vasárnapi felolvasó-estélyek a beállott farsangon szünetelni fognak. A közelebbi felolvasás a nagybőjt elején lesz.

— **Halálozások.** A múlt év december havában a helybeli anyakönyvvezetőnél a következő haláleseteket jelentették be: Kasza Ferenczné 44 éves, tüdővízenyővel. Árkosi Mihály, 78 éves, aggkori végegyengüléssel. Kádár János, 78 éves, aggkori végegyengüléssel. Mezei Gyula, 60 éves, tüdőgyuladással. Özv. Márton Baruchné, 57 éves, tüdővésszel. Stoll Róza, 1 éves, vízkórral. Klärmann Sarolta, 19 hónapos, hörghuruttal. Halmágyi Péter, 52 éves, tüdőlobbal. Özv. Bernád Simonné, 74 éves, aggkori végegyengüléssel. Grünblatt Sámuel, 9 éves, ronsoló toroklobbal. Jakab János, 70 éves, aggaszálylyal. Hirsch Lajos, 15 hónapos, aszkórral. Czopán György, 1 hónapos, vesezületett gyengeséggel. Rottenberg Márton, 28 éves, szervi szívbajjal. Stairinger Miklósné Dadai Trézsi, 40 éves, égési sebekkel. Tamás Jenő, 21 éves, mellhártyalobbal. Id. Eisenlohr Ulrichné Szigyártó Anna, 68 éves, aggkori végegyengüléssel. Kaklár Ilona, 9 éves, ronsolótöröklöbball. Az első haláleset december hó 9-én a helybeli közkórházban történt. Ezenkívül ugyanott még öt haláleset merült fel, mindannyiból csak kettő volt helybeli lakos.

— **Panaszos levelet** vettünk Dobokáról. Feldmann Szidi és Hirsch Malvin írják hozzánk intézett levelecskéjükben, hogy „Nagyon érezhető

azon a vidéken az orvos hiánya. A múlt héten meghalt egy szegény asszony, meghalt orvos és orvosság hiányában és ez már a második szomorú eset egy hét alatt! Egy fiatal asszony hosszú darab fát cipelt fel a hegyen levő lakására, megcsuszott, összeütötte magát, vérzett orrából, füleiből. A falu bölcsei, a vén asszonyok megfőzték a különféle fűveket, de mindez nem segített, csak meg nem állott a vérzés. Egy másik asszony beteg lesz, nagy láza van, ennek is, annak is orvos kellene, de a körorvosnak Esztény a székhelye, Esztény pedig igen messze van Dobokától s ha el akar indulni az orvos, hosszú utat kell hogy megtegyen, az út három órát igényel; ámde három óra alatt sem jöhet el Esztényből a körorvos. — Miért? azért, mert Esztényben sincsen orvos, a körorvos székhelye tényleg megvan, de körvosa még sincs. — Hisz lehetne Bonczhidáról, Pánczélcehről orvost hozatni, de annak kocsia, jó kocsi kell, kocsi és orvos pedig legalább tíz koronába kerül s mert ez nincsen a szegény embernek, azért az egyik asszony csak vérzik, vérzik, a másikat már temetik is. Üdvösnek, szép és nemesnek tartjuk az új évszázadot jótéteménnyel megkezdeni; alkalmuk van arra és azt hisszük, egy kis jó akarattal hatalmuk és módjukban is áll a megyei közigazgatás vezéreinek. Segítsenek a szenvedő emberiségnek és állításnak kellő és megfelelő beosztással a falukba orvosokat! A magyarok Istene megáldja őket mind a két kezével. Hát ez mind igen szép dolog tisztelt kisasszonyok, de ki tehet arról, hogy olyan kevés az orvosok száma és a számtalanszor kihirdetett pályázat után sem akad egyén? Ki tehet arról, hogy az orvosokat nem lehet jobban fizetni? Nehány száz forint fizetésért, mely a megélhetésre sem elég, aligha fog akadni kvalifikált ember, a ki elszánja magát arra, hogy a dobokai völgyben élje le napjait csupán a humanizmus kedvéért. Ha pedig azt indítványozná valaki, hogy emeljék a pótdót s abból díjazták az orvosokat, akkor bizonyára az adózó közönség szólalna föl. Így hát nincs egyéb hátra, mint remélni egy jobb jövőt, ámbár szegény ember mindig lesz s azoknak bizonyos százaléka aligha fog részesülni orvosi segélyben.

— **Újévi tisztelgés.** A deési önkéntes tűoltóegylet parancsnoksága az új év alkalmából id. Bárá Bornemissza Károly főispán úr ő méltóságánál, Dr. Torma Miklós alispán, Szilágyi Albert polgármester, Tüzes Karácson, Bándy György és Rácz Pál tiszteletbeli főparancsnokoknál, Voith Gergely, Demeter Béla, Govrik Ferencz és Kozma Döme alapító tagoknál, Budai Elek tiszteletbeli osztályparancsnoknál és Léner János egyleti pénztárnoknál küldöttségileg tisztelgett.

— **Közügyülés.** A deési önkéntes tűoltóegylet folyó évi január 14-én tartja meg rendes évi közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. 1899. évi zárszámadás. 3. 1900. évi költségvetés. 4. Szolgálati érmek kiosztása. 5. Önálló indítványok.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** Az elmúlt évben a deési anyakönyvi kerületben összesen 281 születési esetet és 227 halálesetet jegyeztek be az anyakönyvbe. A házasságkötések száma 70 volt.

— **Népies gazdasági előadás.** A gazdasági egyesület 1899 december hó 31-én Kecsedén tartotta a második népies gazdasági előadást. Ott voltak Rettegő Sándor, Szappanyos Ágoston Tőrtőből, Bokros István Szükeréről, Fekete Lázár, Burgya János nagybirtokos. Nagy Lajos járási főszolgabíró, Görög János, Kovács Jenő körjegyzők, a községi lelkész és tanító és számos kispap. Szemmary József egyleti titkár rövid pár szóval megemlékezett arról, hogy mi célja van az összeíjvetelnek, átadva a szót Fehér Sámuel szamosújvári járási állatorvosnak, ki szabad előadást tartott az erdélyi-magyar szarvasmarháról, annak tenyésztéséről, ápolásáról, különösen a borjunevelésről. Azután Szemmary J. titkár beszélt a buzabetegségről, mit kalászon demonstrált s a betegséget előidéző fonalférget pedig nagyítóüvegen mutatta be. Az előadás után a társaság Fekete Lázár vendégszerető házában gyűlt össze, hogy kipihenje a kirándulás fáradalmait.

— **Tolvaj gyepmester.** Bumburi József, ki gyepmesterséggel foglalkozik, a múlt kedden a porondi fogadóban mulatott. Uri passiójának gyakorlata közben egy vidéki gazdaembernek akkor vásárolt 16 korona értékű csizmáját ugyanannyi készpénzével együtt ellopta. A csizmát a vigkedvű gyepmesternél megtalálták, de tényét konokul tagadta. Ez azonban nem akadályozta azt, hogy a bíróságnak átadják.

— **A szamosvölgyi vasút forgalma 1899. év** december havában következő volt: Elszállított 32755 utas, 13627 tonna fizető áru. Ezen szállítástól bevételeztetett 20132 frt a személyszállítástól és 32379 frt az áruszállítástól, összesen 52511 frt. 1898. év december havában az összbevétel volt 49114 frt, tehát 1899. év december havában több a bevétel 3297 frttal. Az 1899. évben az összbevétel volt 709621 frt, 1898. évben ellenben 670340 frt, tehát az 1899. évben a bevétel 1898. évvel szemben 39281 forinttal kedvezőbb volt.

— **Gyász hírek.** Gr. Esterházy István, Pozsonyvármegye nyug. főispánja s vármegyének egyik nagybirtokosa, a múlt héten állandó lakhelyén Pozsonyban elhalt. A megboldogult a szabadságharcban mint honvéd százados, Görgeynek volt segédtestje és résztvett abban a küldöttségben, mikor Görgey alkotmányunk sértetlen fenntartása ellenében a koronát egy orosz hercegnek ajánlotta fel. M.-Láposon és környékén kiterjedt birtokai vannak, a sztojkai fürdő is tulajdonát képezi. Lapunknak 24 év óta előfizetője volt, gyakran ellátogatott megyénkbe, melynek ügyei a távolból is érdekelték. — Id. Eisenlohr Ulrichné, szül. Szigyártó Anna, életének 68-ik, házasságának 50-ik évében 1899. évi december 31-ik napján reggeli 7¹/₂ órakor meghalt. A megboldogultban vármegyénk köztisztviselőben álló főjegyzője anyósát vesztette. — Ilenczfalvi Szász Lajos a szamosvölgyi vasút osztálymérnöke folyó hó 5-én 33 éves korában boldog házasságának 3-ik évében hosszas szenvedés után elhalt. Holttestét Nyárádszeredára vitték a családi sírboltba. Nyugodjanak békében!

— **A zenekedvelők egyesülete** elnöksége mindazoknak, kik a tegnap esti hangversenyen közreműködtek, valamint a közönségnek, mely meleg felkarolásával az egyesület virágzását lehetővé tette, e sorokban is köszönetet mond.

Hazai hírek.

— **Újévi gratulációk.** Az országgyűlési szabadelvű párt újévi tisztelgése a miniszterelnök-nél az idén szokatlanul inpozáns volt. Az országgyűlés két házának tagjain kívül a főispánok csaknem teljes számmal jelentek meg. Az üdvözlő beszédet Csáky Albin gróf tartotta. Előzőleg Podmaniczky Frigyes báró pártelnök-nél tisztelgett a párt, hol Hodossy Imre tolmácsolta a párt érzelmeit. Széll Kálmán miniszterelnöktől a párt tagjai a kormány összes tagjaival együtt a képviselőházba mentek üdvözölni Perczel Dezső házelnököt. Itt Münnich Aurél képviselő tartott beszédet. — **Tiszta választások.** Széll Kálmán miniszterelnök abból az alkalomból, hogy a kuriai bíráskodásról szóló törvény némely intézkedései már f. év január 1-ével életbe léptek, az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének pontos és lelkiismeretes összeállítása tárgyában rendeletet adott ki. — **Wlassics Gyula lemondása.** Közelebről a lapok egy része Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a kormányból való kilépését híresztelte. Ezt a hírt most a legilletékesebb helyről megczáfolták, mert Wlassics lemondására semmi ok sem forog fenn, ellenkezőleg a kormány többi tagjai, a szabadelvűpárt és közvélemény egyaránt a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak működéséről. — **Új szakosztály a belügyminiszteriumban.** Széll Kálmán belügyminiszter a belügyminiszteriumban egy új, törvényelőkészítő osztályt állított fel.

Irodalom.

— **Kis Lap.** Szerk.: Forgó Bácsi. Negyed évszázad óta gyönyörködött a „Kis Lap“ című gyermekujáság Magyarország apró olvasó közönségét. Képes évszázad óta hétről-hétre — a fővárosban már szombaton, a távolabb vidéken vasárnap — mint szívesen látott vendég kopogtat be a magyar családok hajlékába, a hol vidám, gondtalan gyermekcsoport repeső szívvel várja, ujjongva köszönti és találgatja nagy kíváncsian, vajjon micsoda szépet, kedveset hoz magával a „Kis Lap“ legújabb száma. Mert a „Kis Lap“ mindig megrakodva érkezik meg rendeltetési helyére és szinte két kézzel osztogatja kis hívei között a sok nemes és épületes olvasni való: mesét, elbeszélést, apró szinadarabot, dallamos versikét a gyermek fogékony szívéhez találó édes anyanyelvünkön és mindezt mesteri, helylyelközzel finoman színezett rajzok kíséretében, hogy az, a mit a „Kis Lap“ elmond, ne csak szépen elmondva, de a maradandó hatás kedvéért, vonzóan szemléltető is legyen. Ebben is, mint mindenben, ennek a gyermekujáságnak főképp pedagógiai bece nyilvánul, melynél fogva a „Kis Lap“ mintegy segítkezik a családban a serdülő gyermekek neveltetése körül, oktatva mulattat, időnként pályázatok

Kövér Ilona.

Figyelemre méltó!

Idény előrehaladása miatt raktáron levő árúkat gyári áron árúsítja

(Deés, Fötér, Voith-palota)

BARÁTH BÉLA

(Deés, Fötér, Voith-palota)

női- és férfi divat, vászon és szőnyeg áruházában.

kitűzésével, rejtvények, fogas kérdések föladásával munkára serkenti a gyermek elméjét. Hogy Forgó bácsi közvetlenül is érintkezzék az 5 apró seregével, szóba áll velük a szerkesztői üzenetben, meghallgatja örömeiket, bánatukat; buzdít, dicsér, utbaigazit, vigasztal és okkal-móddal megfeddi azt, a kinél valami a rováson van. A „Kis Lap” gyönyörű tartalmához képest díszes kiállításban is jelenik meg, mindazonáltal ára oly csekélyre van szabva, hogy mindenki könnyen megszerezheti gyermekének. A nmélt. vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter úr a „Kis Lap”-ot az elemi népiskolák tanuló ifjúságának 3593. számú körrendeletével olvasmányul ajánlotta. Előfizetési ára évnegyedenként csak 1 forint. Megrendelő cím: „Kis Lap” kiadóhivatala, Budapest. VII., Kerepesi-ut 54. sz.

— **Magyar Bazár**, képes szépirodalmi divatlap. Szerkeszti Wohl Janka. Kiadja az Athenaeum r.-t. A „Magyar Bazár” a legrégibb és legjobb hazai divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg. Minden egyes száma, gazdag szépirodalmi tartalmával, gyönyörű színes és egyéb képeivel meglepetés számba mennek. Divatba vágó cikkei országos hírességeket ismereteseke. A „Magyar Bazár” angol és francia divatképekkel kedveskedik. Minden számmal 1—2, sőt 3 melléklet jár, színezett vagy fekete nyomású divatkép, amateur munkák mintái, szabásrajz vagy kivágott párisi szabás. A „Magyar Bazár” előfizetési ára 1/4 évre 2 ft. Iskolák és tanítónők részére 1/4 évre csak 1 ft 50 kr. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. Cím: „Magyar Bazár” kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54. sz.

Az új hét.

Botrányos hét volt az új század első hete. Először is nem tudtunk a 18-as számtól megválni s 1900 helyett mind 18-at írtunk, nem kimélve még a nyugtákat sem a korrekcióitól.

Másodszor sok bajt okoz még ma is a korona-számitás. Előbb fordítási gyakorlatokat kellett végeznünk, hogy a fejünkben levő forintos fogalmat koronákban fejezzük ki. Hát még a fillérek mennyi bajt okoznak? Pénztárak, hivatalok, melyek eddig ezrekkel dolgoztak, ma milliókról beszélnek. Kis hivatalnokok százan felül kapják a koronákat fizetés gyanánt s nagyzási hóbortban szenvednek, mikor a nyugtát írják.

Meggyűlt a levélhordóknak is a bajok. Nem is táskával, hanem zsákkal indulnak el, hogy a mikor a pénzes utalványt átadják, a pénzt is kiszurkolhassák. Ezért fizetünk minden utalványért 2 krt. Szóval folytonos fejtörésekkel fűszerezzük az életünket, mintha mindig képrejtvényeket és találós meséket kellene megoldani. Ha a levélhordó véletlenül nem kapja meg az illetőt a szobájában, akkor elhalad és nemcsak az utalványt, de a pénzt is magával viszi, így hát kénytelen az ember a meghatottságtól remegő lábszárakkal ülve bevárni a kitűnő férfit, kinek ha sok pénzt hoz, az ember önfeláldozóan borul a nyakába.

Ma-holnap a zöldes-szürke 5 forintosok is eltűnnek s csak a britisch-muzeum s a deési ethnographiai társulat szekrényeiben lesznek láthatók, mint valami kihalt állatfaj maradványai.

Jövőre már a népdalokban is meg kell változtatni a forint értéket.

Tárnóczi bojtár gyerek
Nem dudolja többet már,
Hogy neki a fizetése
10 forint 20 krajczár.
Most hogyha ki áll a placzra,
Elég búsan mondogatja:
Ne szóljatok most meg engem,
Fillérből van a fizetésem.

Mert most az a dolog rendje,
Hogy a krajczár véget ér,
A jövőben már mindenki
Csupán fillérről beszél.
A régi krajczárt eltemetjük
Idővel el is felejítjük,
S bojtárnak szegődni már ma,
Nem érdemes Tárnóczára.

*

Meütközéssel vettük tudomásul, hogy szeretett időjárásunk az utóbbi időben mostohára vált. Éjjelenként eső, nappal nyirkos köd vonult fel az élet színpadára. E rossz időjárás megférhe-

tetlen természeténél fogva mindenbe belé köt. Belé ütközik a tél fogalmába, lehangoltta teszi az embert s ez bele ütközik a jókedv határába, czíponk a sárba; orrunk a náthába ütközik, mely kiszámíthatatlan károkat okozhat.

*

A zenekedvelők hangversenye. E mostoha viszonyok közepette üdítőleg hatott zeneértő közönségünkre a tegnap este megtartott hangverseny és táncmulatság, melyet a zenekedvelők egyesülete rendezett.

A díszterem csillogó fénye, a kályhák barátságos melege s a hirdetett érdekes program oly hivogatólag intett ki a ködös utcára, hogy már esti 7 óra után kezdett megtelni a terem.

Az egyesületnek új szereplőkkel megerősített zenekara kezdetül Verdi Nabuco-jának nyitányát játszotta el egész korrektül. Az elején májestrétikus bevezetéssel, később erős harsogással zendített rá s azután szép változatossággal produkálta mind azt, a mi ebben a nyitányban a szép opera alapvonásaiból benne van. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy ennek a zenekarnak, mely már 17 tagot számlál, gratuláljunk. Erős törzsként vetett gyökeret zenei életünk talajába s hisszük, hogy vonós instrumentumaival és dudolós szerszámaival egy olyan erős és állandó zenekarrá női ki magát, mely bármikor felveszi a versenyt. A remekül előadott nyitányban részt vettek: *Dr. Ákoncz János, Balassovits Ármin, Dr. Boros Gábor, Budai Elek, Bükkel János, Demeter Lajos, Ditrich József, Einöder György, Hussek Florián, Platz Viktor, Reisch Elek, Szabó György, Taffuer Lajos, Tirnauer Dezső, Vass Ödön, Dr. Weisel Ernő, Wolff Bogdán* és a karmester, a ki dirigált, *Gerstmann Ödön*.

Érdekes pontja volt a műsornak „Veres Gáborné budapesti utazása a milleniumi kiállítás alkalmából” című monolog, melyet eredeti székely öltözetben, hamisítatlan Csik-tapolczai dialektussal Dapsy Frigyesné, egy tőről szakadt ügyes székely menyecske adott elő. A deési közönségnek most először volt alkalma tehetségében gyönyörködni. Ez az alkalom elég volt arra, hogy a közönséget egy csapásra meghódítsa. Midőn ezt konstatáljuk, egyuttal azon reménységünknek adunk kifejezést, hogy kiváló tehetségét máskor is szívesen fogja felajánlani, annyiival is inkább, mert úgy értesültünk, hogy a dal-művészetben is sikert aratott.

Tertschák „Caprice de concert”-jét fuvolán Bükkel János adta elő. Új ákvizicziója a zeneegyletnek, ki csinos fuvola játékaival teljesen lekötötte a hallgatóság figyelmét. Ügyes zenésznek bizonyult, a ki nagy hasznára lehet az egyesületnek. A zongorakíséretet Balás Mété játszotta. Gróf Zichy „Roland mester” operájából az Ivette keringőt és Tostinak egy dalát Dr. Kovács Sándorné adta elő. Vele szemben magasabb igényeket táplál a közönség, mint rendes mükedvelőkkel s e magasabb igényeknek, kellemesen csengő és színgazdag hangjával, kitűnő technikájával teljesen meg is felelt úgy, hogy a közönség sűrű tapsokban adott kifejezést meglegedésének. A mióta nem hallottuk, hangja terjedelemben is, tanulmány dolgában is gyarapodott. A sok taps után még egy olasz dalt énekelt.

Záradekul a zenekar az egyveleget adta elő Erkel Bánk-bánjából. Fölösleges megjegyeznünk, hogy a közönség a közreműködőket zajos tapsokkal jutalmazta.

Hangverseny után általános vacsora és azután táncmulatság következett. A jelen volt hölgyköszoruból a következők neveit sikerült följegyeznünk:

Özv. Dr. Almay Ferenczné, Almay nővérek, Aradi Károlyné, Aradi Ella, Balás Máténé, Balassovits Ármenné, Boér Károlyné, özv. Dr. Breán Kázmérné, Brüll Vilmosné, Dapsy Frigyesné, De-

meter Béláné, Demeter Kata, Ehrenberger Ernőné, özv. Gajzágó Lászlóné, Herepey Árpádné, Herepey Mariska, Hoffmann Árpádné, Hatfaludi Józsefné, Hussek Flóriánné és Hussek Ilona, Dr. Kovács Sándorné, Komáromi Józsefné, Komáromi Anna, Kabos Sándorné, Kabos Anna, Kis Albertné, Kühbacher Ferenczné, Kracsinger Hugóné, Krémer Lajosné Maléter Zoltánné, Márkovits Antalné, özvegy Munteán Ágostné, Munteán Polixena, Mosóczy Sándorné, Torma Imréné, br. Rudnyánszky Józsefné, özv. Szörtsey Elekné, Szálka Jenőné, Szigethy Miklósné, Szigethy Anna, Sófálvi Lajosné, Sófálvi Sarolta, Szántó Mártonné, Szántó Erzs, Rehák Ágostonné, Soós Amália, Pfeifer Károlyné, Simon Gizella, Tauffer Ilona, Vékony Ferenczné, Vizi Gizella, Wolff Bogdáné, Voith Gergelyné, Markovits Jakabné, Dr. Weisz Lipótné, Zsibay Mariska és Margit stb.

A táncmulatság a reggeli órákban ért véget a legjobb kedélyhangulattal.

Nyílt-tér.**Köszönetnyilvánítás.**

Néhai férjem életbiztosítási ügyének gyors és előnyös lebonyolításáért az Adriai biztosító társaságnak és tekt. Tauffer Lajos főügynök urnak halás köszönetemet nyilvánítom.

Özv. id. Rónai Aross Lajosné.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Veress Dezső.**HIRDETÉSEK.****Emésztő por.**

A 13652 szám alatt szabadalmazott Somogyi Géza-féle **állatok emésztését elősegítő por** mindenféle sertésbetegségek ellen sikeres hatással bír. Kapható **ifj. Perint Lukács** fűszer és csemege üzletében **Szamosujvárt.**

1—1900. végr. szám.

1—1(2)

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvényezikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáki-gorbói kir. járásbíró-ság 1899. évi V. 341/1 számú végzése következtében, a büntetéspénzek országos alapja javára, Fejérvári Sándor semesnyei lakos ellen 20 forint s járulékaik erejéig 1899. évi december hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 473 forintba becsült következő ingóságok u. m.: takarmány, gabona és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáki-gorbói kir. járásbíró-ság 1899-ik évi V. 341/2 számú végzése folytán 20 forint tőkekövetelés és eddig összesen 13 ft 76 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Semesnyén alperes lakásán hivatalból leendő eszközölésére **1900. évi január hó 19-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. törvényezikk 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csáki-Gorbón, 1900. évi január 4-én.

Roska János,
kir. bírósági végrehajtó.**STANDARD**

életbiztosító-társaság,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a legolcsóbb díjtételek s a legliberálisabb feltételek mellett köt életbiztosításokat. — Bővebb felvilágosítást ad a budapesti vezérigazgatóság: V., Fürdő-utca 4., vagy a deési képviselőség: Deák-utca 2/A. szám alatt.

Szám 52—1900. D. V. T.

1—2(1)

Árverési hirdetemény.

A város képviselő-testületének 2—1900. jkvi számu határozata folytán ezen tanács köztudomásra hozza, hogy a város területén fogyasztott bor, hús és égetett szeszes italok után fizetendő, felsőbb helyen engedélyezett városi bor-, hús- és szeszfogyasztási adópótlék beszedési joga 1900. évi február hó 1-ső napjától 1900 évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával 1901. évre is, **1900. évi január hó 15-ik napján délelőtt 11 órakor** a város polgármesterének hivatalos helyiségében nyilvános árverésen **együttesen** haszonbérbe fog adadni, s a mennyiben az árverezés eredményre nem vezetne, a második árverés a következő első napon ugyanazon helyen és ugyanazon órában fog megtartatni,

A kikiáltási ár évenként:			
borfogyasztási adópótlék fejében	2718	korona.	
hús " " "	2620	"	
szesz " " "	6662	"	
Összesen		12000	korona.

Az árverésen résztvenni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy a részletes feltételekben körülírt értékpapírban az árverést megelőzőleg az árverező bizottságnál letenni.

Írásbeli ajánlatok szintén elfogadtnak az árverés megkezdéseig, de ezek is a fennebb irt bánatpénzzel látandók el.

A részletes feltételek a város levéltárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Deés város tanácsának 1900. évi január hó 5-én tartott üléséből.

Losonczy István,
főjegyző.

Szilágyi Albert,
polgármester.

TEJCSARNOK DEÉSEN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

a Főtéren, a Ferenczrendiek palotájában 1900 január hó 1-ével

TEJCSARNOKOT nyitottam,

melyben mindennap **friss tehén- és bivaltejet** árusítok.

Kaphatók mindenféle tejtermék s mindaz, a mi tejcsarnokban árusítatik. A tej elszállítását mindennap **orvosrendőri vizsgálat** előzi meg. A tejet abonansok részére **plombázott edényekben** szállítom a házhoz, hogy útközben **érintetlensége biztosítva legyen.** Előjegyzések bármely naptól kezdve elfogadtnak főtéri üzletemben.

Tehéntej litere 16 fillér. Bivaltejt litere 24 fillér.

Deés, 1900 január 1-én.

Kiváló tisztelettel

1 - 3

BRUGOVITZ JÓZSEF.

A 13652. sz. m. kir. szabadalmazott **Somogyi Géza-féle**

állatok emésztését elősegítő por

mindenféle sertésbetegségek ellen

sikeres hatással bír.

1—3

A 13652. sz. m. kir. szabadalmi okiratnak kivonata:

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, **különösen sertések** úgy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bebizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat **szervezetére igen jótékonyan hat,** a mennyiben annak **ellenállóképességét betegségek ellen** már aránylag rövid használat után **nagy mértékben növeli.**

Főraktár: Deésen, Brugovitz József üzletében

Főter, Ferenczrendiek palotája.

Ára egy negyedkilós doboznak **45** kr.

Egy félkilós doboznak . . . **90** kr.

Szamosvölgyi vasut részvénytársaság.

13296. II/A.

3—3(258)

Hirdetemény.

A szamosvölgyi vasut részvénytársaság igazgatósága által ezennel közhirrre tétetik, hogy az 1899. évi december hó 18-án Deésen tartott igazgatósági ülés alkalmával a kir. közjegyző közbenjöttével a társaság elsőbbségi részvényeinek következő számai sorsoltattak ki: 105, 798, 821, 1314, 1321, 1324, 1958, 3573, 4171, 4404, 4646, 4831, 5738, 5781, 6580, 6952, 7666, 7797, 8563, 9561, 10591, 10985, 11619, 11684, 12374, 13032, 13106, 14148, 14355 és 14698.

Ezen elsőbbségi részvények 1900. évi július 1-től kezdve a társaság főpénztáránál Deésen és Schoeller és társa bankházánál Bécsben (Bauermarkt 13.) lesznek teljes névértékben beváltva.

Deés, 1899. december hó 20-án.

A szamosvölgyi vasut
igazgatósága.

MEGHIVÓ

Deésen a Kereskedelmi bank részvénytársaság

saját helyiségében

folyó 1900. év január hó 28-án délelőtt 11 órakor tartandó

III. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tagnak kiküldése.
2. A részvények számbavételére kiküldött bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, továbbá a zárszámadás és nyeresémfelosztási javaslat előterjesztése.
4. Az alapszabályok értelmében megüresedett három igazgatósági tagsági állás betöltése iránti határozat és a választás megejtése titkos szavazás útján.*

* Hivatkozva az alapszabályok 10. §-ára, szavazatképes részvényesnek csak az tekintetik, kinek részvénye a közgyűlés tartását legalább két nappal megelőzőleg a társaság pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.

Igazgatósági jelentés.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Előterjesztve harmadik üzletévünk eredményét, meg vagyunk győződve arról, hogy a részvényes tagtárs uraknak felesleges a lefolyt üzletév nehéz viszonyait részletesen feltárni, mert mindnyájan tudják, hogy feszült pénzügyi viszonyok folytán a minden téren tapasztalható pangás, a banküzletre nézve se maradhatott hatás nélkül.

Mivel vidékünk majdnem teljesen az őstermelés és pedig kiválólag a földművelés és állattenyésztésre van utalva, iparunk saját terményeinket dolgozza fel. Kereskedelmünk pedig különös tekintettel a tavalyi jó termésre határozottan csoport irányzatú volt; a nagy pénzpiacokon általánosan tapasztalt pénzügyi nálunk nem volt érezhető, mi betéteinkből is látható, mindazonáltal a visszleszámitolási összeköttetésben tapasztalt kamatláb politika, mint a vidéki pénzintézeteket általában, minket is érzékenyen érintett, mert a míg megelőző évben 555885 korona 40 fillér visszleszámitolt váltóállomány után éven át 1898. évi mérlegünkben csak 25824 kor. 36 fillér visszleszámitolt váltókamat mutatkozik, addig 1899. évben 375043 kor. 92 fillér, de átlagában is csekélyebb összeg után, 35824 kor. 36 fillér kamatot fizettünk. Ezen körülmény indított minket arra uraim, hogy ez irányú összeköttetéseinket szűkebb mederbe szorítsuk és előre látván a pénzpiacz irányzatát, július óta forgatmányainkat részben készpénzzel váltottuk be. Minthogy oda igyekeztünk, hogy piacunkat lehetőleg olcsó pénzzel lássuk el, fent indokolt törekvésünk által kikerültünk minden pozitív hasznót nem hozó üzletet és biztosítottuk magunkat egyszersmind a felmondási meglepetések ellen is.

Ezen úton azonban városunk és vidékünk igényeinek szemelőtt tartásával óvatosan jártunk el, a mennyiben minden intézetünkkel szemben támasztott méltányos alapon álló hiteligényt kielégítettünk és vármegyénk földművelés-, ipar- és kereskedelmének hathatós támogatást nyújtva, hazafias kötelezettségünket teljesítettük.

Zárszámadásunkat tételesen vizsgálva, minden irányban örömdetes fejlődést és gyarapodást látunk, daczára ezen nehéz viszonyoknak és a 98. és 99. évi, tehát egyszerre két évről kivetett súlyos adónak.

Összforgalmunk a lefolyt évben 15567582 korona 34 fillért tesz ki. Betéteink 326 drb könyvecskében 752652 korona 14 fillérre emelkedett, tehát majdnem 100000 korona gyarapodást tüntet fel.

Leszámitoltunk ez év folyamán 6166 drb váltót, összesen 7305962.11 korona értékben, váltótárczánk állománya pedig 1210092 korona 70 fillér, mely összeg, tekintve a visszleszámitolásra, több mint 100000 korona gyarapodást tesz ki.

Folytatása a tuloldalon.

A jelzálog üzletben tapasztalható stagnálás indokául kijelentjük, hogy ezen üzletágat észleztatosan nem fejlesztettük azért, hogy értékeink lehetőleg mobil elhelyezést nyerjenek. A jelzálog üzletet csak annyiban ápoljuk, a mennyiben kötelességünknek tartjuk vármegyénk kis- illetve parasztgazdáit hiteligényeik méltányos kielégítése által támogatni.

Az általánosan feszült pénzüviszonyok folytán észszerűnek tartottuk állandóan nagyobb pénzkészletet tartani, hogy váratlanul támasztható igényeknek is azonnal megfelelhessünk.

A fentiek, valamint az alábbiakban előterjesztendő nyereségyelosztási javaslatunk után reméljük, hogy úgy 'a' mélyen tisztelt részvényes társak, valamint a velünk különféle irányban összeköttetésben álló üzleteleink meggyőződtek arról, hogy mi az intézet vezetésében legjobb meggyőződésünk szerint szorgalom és odaadó munkásság által igyekeztünk a bennünk helyezett bizalomnak megfelelni.

A mi az üzleteredményt illeti, a legszigorubb ellenőrzés mellett összeállított leltár és mérleg-számla 32722 korona 40 fillér tiszta nyereségy mutat, melynek felosztása iránt következő javaslatot vagyunk bátrak előterjeszteni:

a) egészítettessék ki mindenekelőtt a tartalékalap 20000	
koronára, tehát adassék tartalékalapra	8570 kor, 47 fill.
b) 5% nyugdijalapra	1636 » 12 »
c) 9% a társaság és igazgatóság elnökének és az igazgatóságnak	2945 » 02 »
d) 4% a felügyelő bizottságnak	1308 » 90 »
e) 3% a vezérigazgatónak	981 » 66 »
f) 2% az intézet tisztviselőinek	654 » 44 »
g) jótékony adományokra	625 » 79 »
h) 1000 drb à 200 kor. névértékű részvény után adassék 8% azaz darabonként 16 kor. osztalékul 16000 » — »	

Összesen 32722 kor. 40 fill.

A szelvények beváltása a jelen gyűlést követő naptól kezdődik. Jelentésünket ezekben megtéve, a kifejtett szorgalom és munkásságért a tisztviselői karnak elismerésünket fejezzük ki és részükre, valamint a felügyelő bizottságnak és nekünk a szokásos felmentvény megadását kérjük.

Tisztelettel

A z igazgatóság.

A felügyelő bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy a mai napon kelt zár-számadást a kereskedelmi törvény XXXVII. t.-cz. 4. fej. 199. §-a értelmében felvett és tételről-tételre átvizsgált leltárral, továbbá az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azt a valóságnak megfelelően mindenben helyesnek találtuk.

Ennél fogva a tek. Igazgatóság itt felsorolt jelentéséhez és nyereségyelosztási javaslatához mindenben hozzájárulunk. Úgy az évközben, valamint a zárlat alkalmával megejtett rovincsolásoknál az üzletvezetés és kezelés körül a legnagyobb pontosságot és jelentékeny fejlődést tapasztaltunk.

Felmentésünket kérve, maradunk
Deésen, 1899. év december 31-én

tisztelettel

A felügyelő bizottság.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

Fők. lapsz.		Korona	Fillér	Korona	Fill.	Fők. lapsz.		Korona	Fill.	Korona	Fill.	
48	Pénztár számla	51895	25			1	Részvénytőke számla	200000	—			*Folyó évi nyereségyből 20000 kor. emeltetett
10	Felszerelés »	7568	—			6	Tartaléktőke »	11429	53*			
49	Jelzálog »	108637	—			23	Nyugdijalap »	11889	77			
24	Letét értékpapir »	77200	—			40	Betét »	752652	14*			*Tisztviselők és adósok biztosítéka.
33	Giró »	403	54			25	Óvadékok »	77200	—			
41	Váltó »	1210092	70			26	Átmeneti letétek (tőke-kamatadó) »	1623	65			
37	Ingatlanok »	671	02			28	Átmeneti kamatok »	3810	35			
47	Folyó »	9750	41			27	Vizszleszámitolt váltó »	375043	92			
38	Óvási költség »	186	54	1466404	46	34	Osztalék »	14	—			
						16	Jótékony adományok »	18	70	1433682	06	
							Nyereségy »			32722	40	
				1466404	46							
										1466404	46	

Gaál István s. k.
pénztárnok.

Deés, 1899. évi december hó 31-én.

Demeter Lajos s. k.
főkönyvelő.

Kühbacher Ferencz s. k.
vezérigazgató.

Vékony Ferencz s. k.
ig. elnök.

Nik Ferencz s. k.
ig. alelnök.

Demeter Béla s. k.
ig. tag.

Klärmann Adolf s. k.
ig. tag.

Tüzes Jenő s. k.
ig. tag.

Kiss János s. k.
ig. tag.

Szentesy Aron s. k.
ig. tag.

Ezen mérleg-számlát a kereskedelmi törvény XXXVII-ik törvényezikk 4-ik fejezet 199. §-a szerint az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Deés, 1899. év december hó 31-én.

László József s. k.
f. b. elnök.

Dr. Kováts Sándor s. k.
f. b. tag.

Haragay Emánuel s. k.
f. b. tag.

Ferenczy Endre s. k.
f. b. tag.

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel

Fők. lapsz.		Korona	Fill.	Korona	Fill.	Fők. lapsz.		Korona	Fill.	Korona	Fill.
7	Üzleti költség számlán	2870	91			43	Kamat számlán	110532	33		
9	Személyzeti illetmény »	9942	96			5	Jutalék »	9282	51	119814	84
14	Haszonbér »	1380	—								
42	Vizszleszámitolt váltó-kamat »	35824	36								
17	Betétkamat »	31606	88								
20	Tőkekamatadó »	3258	53								
21	Adók »	2019	52								
31	Bélyegilleték »	104	28								
	Különféle kiadás »	32	—								
	Felszerelés, fentartás »	53	—	87092	44						
	Nyereségy »			32722	40						
				119814	84					119814	84

Gaál István s. k.
pénztárnok.

Deés, 1899. évi december hó 31-én.

Demeter Lajos s. k.
főkönyvelő.

Kühbacher Ferencz s. k.
vezérigazgató.

Vékony Ferencz s. k.
ig. elnök.

Nik Ferencz s. k.
ig. alelnök.

Demeter Béla s. k.
ig. tag.

Klärmann Adolf s. k.
ig. tag.

Tüzes Jenő s. k.
ig. tag.

Kiss János s. k.
ig. tag.

Szentesy Aron s. k.
ig. tag.

Ezen veszteség- és nyereség-számlát az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

Deés, 1899. év december hó 31-én.

László József s. k.
f. b. elnök.

Dr. Kováts Sándor s. k.
f. b. tag.

Haragay Emánuel s. k.
f. b. tag.

Ferenczy Endre s. k.
f. b. tag.